

mindst ogsaa det radikale Parti og dets Finansminister var fuldkommen paa det rene med. Som der tidligere er erindret om, udtalte Finansminister Brandes i August 1922 — paa et Tidspunkt, da det havde vist sig, at Glückstadt var i den nedadgaaende Linie —: „Jeg haaber, at De ikke lader Dem paavirke af ondsindede Bestræbelser, der kan tænkes rettet imod Dem. De skal altid erindre, at De er og bliver den indsigtfuldeste, videstkuende og eneste store Financier, Danmark ejer.“ Saa stærke Ord vilde jeg ikke have brugt; men paa dette Omraade her, med Hensyn til Muligheden for og Dygtigheden til i en saare vanskelig international finansiell Situation at stifte et stort udenlandsk Laan, kan jeg sige, at dertil var han ubetinget den, der havde de bedste Betingelser. Jeg skal ogsaa erindre om en udenlandsk Udtalelse, en Udtalelse fra den tidligere Udenrigsminister Knut Wallenberg, tillige Sveriges mest fremragende Finansmand, Direktør for „Stockholms Enskilda Bank“; han har udtalt — ogsaa efter at den nedadstigende Linie for Glückstadt var begyndt —: „Min Opfattelse af Etatsraad, Direktør Emil Glückstadt kan jeg klarlægge i nogle faa Ord. Nær bekendt med og god Ven til hans Fader har jeg set ham vokse op og blive uddannet til Efterfølger af Faderen, til Leder af Landmandsbanken. Det forekommer mig, at jeg sjælden har set en ung Mand med saa udprægede Evner som Emil Glückstadt. Selv vilde jeg aldrig have betænkt mig paa i hans Haand at lægge de vanskeligste Hverv, han var en behagelig og meget dygtig Underhandler. Paa hans Hæderlighed har jeg ikke tvivlet og kan heller ikke tvivle.“

Det var desuden en Mand, som under hele det radikale Ministeriums Tid var Regeringens uundværlige Støtte og Raadgiver i Finanssager, det fremgaar ganske tydeligt af det Afskedsbrev, Finansminister Brandes skrev til ham: „Jeg føler imidlertid, at jeg maa slutte disse Linier med en sidste Tak for det Utal af Tjenester, hvormed De lettede en brydsom Vej for mig i 5—6 Aar. Jeg skylder Dem overmaade meget og mere, end jeg kan afbetale.“ Jeg siger ikke dette for paa nogen Maade at rette direkte eller indirekte Bebrejdelser mod min højtærede Forgænger; jeg anser det for en Ære for ham, at han paa et Tidspunkt, hvor det begyndte at gaa ned ad Bakke for Glückstadt, fuldt ud og aabent erkendte, at han skyldte ham meget; og erkendte de fremragende Egenskaber, han havde ved Siden af det, der senere er blevet saa alminde-

lig kendt, saa mange slette. Man ser tilstrækkelig mange Eksempler paa, at man i denne nervøse, overophidsede Tid, hvor der kastes en Klik saa paa den ene og saa paa den anden, er tilbøjelig til, som det med et populært Udtryk hedder, at faa ud af Lemmen saa snart som muligt dem, man har staaet i Forbindelse med og samarbejdet med, naar de begynder at blive noget besværlige, fordi deres Forhold paa den ene eller anden Side har rørt ved Landmandsbanken. Jeg nævner dette til Ære for forhenværende Finansminister Brandes, at han netop paa det Tidspunkt, han gjorde det, saa aabent og klart udtalte det, der var hans Hjertens Mening.

Den Maade, hvorpaa Forhandlingen om Erstatningssummen for Sønderjylland blev afsluttet, kunde kun bekræfte den gunstige Mening, som min højtærede Forgænger og jeg havde haft om Etatsraad Glückstadts særlige Betingelser for at kunne afslutte en saadan Finansoperation. Fra tysk Side opstillede man Krav paa 107 Mill. Guldmark som Afstaaelsessum, fra dansk Side sattes 62 Mill. Guldmark, det var væsentlig baseret paa forskellige Vurderinger, der, som man ser, adskilte sig i høj Grad fra hinanden. Vi havde under den Forhandling den meget store Vanskelighed, at de, der egentlig skulde have staaet som de upartiske, nemlig Reparationskommissionen, ikke kunde være helt upartiske. Det var en vanskelig Situation ogsaa for de sejrende Lande, ikke mindst for Belgien, som skulde have Erstatningssummen, og derfor var de i Reparationskommissionen ganske naturligt — jeg bebrejder dem det aldeles ikke — tilbøjelige til at sige: Der har Danmark og de andre neutrale Lande siddet og gjort gode Forretninger, medens vi andre stred og led; Danmark har oven i Købet faaet et nyt Stykke Land, som det med hele sit Hjerte higede imod, uden at kæmpe, man behøver ikke at nære alt for store Betænkneligheder ved at gøre Erstatningssummen noget rigelig. Det var en ikke unaturlig Tankegang, og det var denne Tankegang, som Danmarks Forhandlere havde at kæmpe imod. Resultatet blev som bekendt dette, at Erstatningssummen blev fastsat til 65 Mill. Guldmark, medens man havde bevæget sig mellem 62 Millioner og 107 Millioner, den sattes altsaa til kun 3 Millioner over den laveste Sum, den, Danmark selv havde begyndt med som Basis for sine Forhandlinger.

Det ærede Medlem mente vist, at han opnaaede en uhyre Virkning ved at side- stille en Udtalelse af mig med en Udtalelse,